

Ірина Постоленко,
*кандидат педагогічних наук, доцент,
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
(Умань, Україна)*

УМОВИ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Існує велика кількість досліджень, які спрямовані на те, щоб вивчення та засвоєння іноземної мови було легким та ефективним. Процес вивчення мови є унікальним і різним у кожної людини. Студенти мають різноманітні стилі навчання: деякі можуть швидко зрозуміти матеріал, який вивчається, а іншим потрібен час, щоб засвоїти його. Неспроможність вирішити відмінності у підході до навчання кожного студента може гальмувати процес навчання. Викладачі мають відповідати на цей виклик, приймаючи різні методи своєї роботи для задоволення стилю навчання кожного зі студентів.

Найефективніший викладач налаштовується на конкретний режим навчання, заснований на ефективності та позитивному впливі. Змішане навчання (комбіноване навчання в Інтернеті та аудиторне навчання) стає з кожним днем все більше популярним. Різні вчені підтримали ідею змішаного навчання, особливо у світлі останніх подій, коли весь світ зіткнувся із загрозою поширення коронавірусу і перейшов на карантин, а це передбачає що навчання має відбуватися онлайн. Основне правило дистанційного навчання – студенти та викладачі повинні мати однакову технологічну платформу та навчальну модель; вчені вважають, що змішане навчання є ефективною методологією вирішення проблеми синхронізації роботи викладача та студента [2 : 223].

Упродовж останніх років багато науковців обговорювали переваги застосування змішаного навчання під час навчання іноземної мови [1 : 256]. Більшість досліджень стосувалися змішаної методики навчання та її

впровадження, а інші були спрямовані на вивчення результатів навчання, отриманих після впровадження змішаного навчання.

Впровадження змішаного навчання під час навчання іноземної мови може бути ефективним лише в тому випадку, якщо студенти мають позитивне ставлення щодо його використання та позитивний досвід користування технологіями. В основному, це означає, що першим кроком до використання змішаного навчання під час навчання іноземної мови є забезпечення необхідними технологіями та створення позитивного та вмотивованого ставлення студентів до такої форми навчання [4 : 196].

За словами науковців викладачі повинні бути обізнаними з платформами, опосередкованими технологіями та навчальним середовищем, щоб отримати найкращі результати. Підготовка та підтримка викладачів має варіюватися від програми професійного розвитку в навчальних стратегіях до технічної підтримки комп'ютерного обладнання та програмного забезпечення. Викладачі можуть бути професіоналами і володіти багатьма необхідними компетентностями, але їм часто потрібна додаткова підтримка для прищеплення мовних навичок з використанням технологій у мовних лабораторіях. Багато дослідників вважають, що викладачам іноземних мов потрібно більше часу приділяти комп'ютерному навчанню, а також їм необхідно надавати технічну підтримку з інформаційно-обчислювального відділу університету. Це тому, що викладачі можуть володіти знаннями про передачу мовних навичок студентам, але вони не навчені зрозуміти технічні характеристики інструментів онлайн-інструкцій та проблеми, такі як збої на комп'ютері, затримки в мережі і асинхронна інструкція. Також потрібна підтримка викладачів у співпраці та координації між адміністраторами, інструкторами та ІТ-персоналом. Ефективність змішаного навчання сильно залежить від тіснішої співпраці між цими зацікавленими сторонами, які відіграють вирішальну роль у створенні позитивного середовища для навчання іноземної мови [5 : 262].

Ще одна фундаментальна складова ефективності змішаного навчання – навички комп'ютерної грамотності студентів. За умови, що студенти вільно володіють комп'ютерними програмами, є мотивованими і захоплено працюють, можна ефективно використовувати елементи змішаного навчання. Дослідник змішаного навчання Бандітвілай стверджує, що викладачі іноземної мови повинні забезпечити необхідні технології та матеріали в Інтернеті, які повністю інтегровані в курс. Технології повинні бути зручними для користувачів, легкими в освоєнні та спілкуванні з «користувачами» іноземної мови. Навчання викладачів за новими технологіями має бути пріоритетним для того, щоб гарантувати, що викладачі зрозуміють можливості змішаних навчальних середовищ для викладання іноземної мови [2 : 225].

Крім того, Бандітвілай вважає, що підтримка позитивного ставлення викладачів до виконання своїх обов'язків під час змішаного навчання, є надзвичайно важливою. Позитивне ставлення допомагає не тільки студенту, але й викладачам у виконанні своїх обов'язків. Викладачі з позитивним ставленням звертають увагу на всі аспекти комбінованого навчання та ефективні у вдосконаленні мовних навичок. Крім того, викладачі мають бути суттєво мотивованими питанням використання технологій для підтримки традиційних засобів масової інформації, це дає їм змогу відчутти найкращі переваги змішаного навчання [2 : 227].

Змішане навчання є опорою для різних методик навчання іноземної мови. Кожна з методик має свої виклики, але поєднання аудиторного та онлайн навчання допомагає подолати всі неефективні сторони освітнього процесу. Науковець Газізаде вважає, що важливо поєднати дві методики навчання іноземної мови з метою створення більш ефективного освітнього процесу. Це є перевагою в навчанні мови, оскільки студенти мають змогу використовувати різноманітні навчальні матеріали (записи вправ, зразки записаних діалогів, текстів), які сприяють розширенню їх знань. Під час аудиторного навчання, студенти отримують інформацію безпосередньо від викладача, а цього може

бути недостатньо для володіння іноземною мовою. Цей дефіцит покривається шляхом змішаного навчання, оскільки студенти мають розширений доступ до своїх практичних матеріалів. Студенти мають різноманітні джерела для свого навчання, що веде до розширення кола знань. Також, онлайн інші технологічні навчальні матеріали підвищують простоту перегляду, завдяки доступності навчальних матеріалів [3 : 608].

Надзвичайно важливою є співпраця викладачів і студентів на заняттях, яка пов'язана з груповою підтримкою навичок вирішення проблем. Це означає, що студенти можуть впоратися із завданням як команда і таким чином навчитися виконувати завдання і максимізувати свої пізнавальні здібності у вирішенні проблем. Більше того, покращуються також технологічно опосередковані платформи для навчання мови. Змішане навчання сприяє вдосконаленню навичок письма, читання та говоріння, це має важливе значення для посилення розуміння та спілкування англійською мовою. Очевидно, що ключовою перевагою змішаного навчання є те, що як навчання віч-на-віч, так і використання технологій допомагають подолати проблеми, щоб отримати найкращі результати в навчанні мови.

Отже, ми можемо констатувати, що завдяки дотриманню умов ефективного навчання, змішане навчання має шість першочергових переваг у навчанні іноземної мови: педагогічне різноманіття, доступ до знань, соціальна взаємодія, особистий простір, економічна ефективність та простота використання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Adas, D., & Bakir, A. (2013). Writing difficulties and new solutions: Blended learning as an approach to improve writing abilities. *International Journal of Humanities and Social Science*, 3(9), 254-266.
2. Banditvilai, C. (2016). Enhancing Students' Language Skills through Blended Learning. *Electronic Journal of e-Learning*, 14(3), 220-229.
3. Ghazizadeh, T., & Fatemipour, H. (2017). The effect of blended learning on EFL learners' reading proficiency. *Journal of Language Teaching and Research*, 8(3), 606-614. doi:10.17507/jltr.0803.21.

4. Riel, J., Lawless, K. A., & Brown, S. W. (2016). Listening to the teachers: Using weekly online teacher logs for ROPD to identify teachers' persistent challenges when implementing a blended learning curriculum. *Journal of Online Learning Research*, 2(2), 169-200.
5. Zhang, W., & Zhu, C. (2018). Comparing learning outcomes of blended learning and traditional face-to-face learning of university students in ESL courses. *International Journal on E-Learning*, 17(2), 251-273.